

WIAK

ORGAN
CODZIENNY
WOJEWÓDZKI
WIELKOPOLSKI
W. P. I. P. W.

POZNAN
TORUN

Wicewojewoda poznański dr. Typrowicz wręcza nagrody zwycięskiej drużynie marszu szła kiem Mierosławskiego Września — Poznań (patrz wewnątrz n-ru).

Poświęcenie sztandaru Kolej. P. W. w Poznaniu.

W niedzielę, dnia 27. VII 1930 r. odbędzie się pod protektorem i przy udziale Ministra Komunikacji p. inż. Kühna uroczyste Poświęcenie Sztandaru Zarządu Okręgowego Kolejowego Przysposobienia Wojskowego w Poznaniu według poniższego programu:

PROGRAM:

godz. 8.15 złożenie raportu p. ministrowi inż. Kühnowi na placu przed Kościołem katedralnym.

godz. 8.30 Msza św. w katedrze.

godz. 9.15 Poświęcenie i wręczenie Sztandaru, wpisy do księgi pamiątkowej oraz składanie gwoździ pamiątkowych.

godz. 10.00 Defilada na placu Wolności przed budynkiem Komendy Miasta.

godz. 11.30 Zawody strzeleckie z broni małokalibrowej na strzelnicy przy ulicy Franciszka Ratajczaka.

godz. 15.00 Zawody marszowe, wysłgi kolarskie oraz pokaz obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej na Stadionie Miejskim.

godz. 17.00 Rozdanie nagród przez Pana Ministra Komunikacji.

godz. 17.30 Zawody w piłkę nożną między drużynami K. P. W. o mistrzostwo okręgu poznańskiego.

Z okazji poświęcenia Sztandaru, który jest symbolem idei służby kolejowo - wojskowej dla Ojczyzny, warto zapoznać się z całokształtem dokonanej pracy Kolej. P. W., które rozpoczęło swój żywot na terenie dyrekcji poznańskiej w roku 1927. Utworzono wtenczas ogniska w Ostrowie parowoz., Lesznie parow. oraz w Poznaniu. Z powodu walk politycznych toczących się łącznie z wyborami do ciał ustawodawczych nie mogła się organizacja rozwinąć.

Dopiero na początku roku 1929 rozpoczęła się efektywna praca organizacyjna. Dnia 15. II. 29 r. odbył się I. Zjazd Delegatów z przedstawicielami 32 ognisk, na którym wybrano Zarząd Okręgu. Wskutek Powszechnej Wystawy Krajowej nastąpił ponownie zastój w organizacji. Prace podjęto od dnia 25. X. 29 r. konferencją z przedstawicielami związków kolejowych. W dniu 10. III. 30 r. odbył się II. Zjazd Delegatów, na którym wybrano nowy Zarząd. W dniu II. Zjazdu liczył Okręg 39 ognisk i 6593 członków, miesiąc później dnia 15. V. 30 r. już 57 ognisk i 7024 członków. Obecnie liczy Okręg Poznański 7394 członków, podzielonych na 68 ognisk. Wynik pracy w poszczególnych działach przedstawia się jak niżej:

W dziedzinie P. W.:

Urządzono ostre strzelanie w roku 1929; Ogniska Jarocin, Wągrowiec, Inowrocław i Jaksice, zaś od 1. I. 30 r. do czasu obecnego ogniska Wągrowiec, Jaksice, Jarocin, Inowrocław, Krotoszyn, Brzoza, Szubin, Zbąszyń, Mogilno, Września, Gniezno i Opalenica. W powiatowych zawodach strzeleckich i mistrzostwo P. W. uzyskało Kolejowe P. W. następujące wyniki: 11. X. 29 r. w Lesznie III. miejsce, 2. V. 30 r. w Grodzisku I. miejsce, 25. V. i 1. VI. 30 r. w Inowrocławiu III. miejsce, 21 i 22 VI. 30 r. w Nowym Tomysku I. miejsce, 15. VI. 30 r. w Koźminie I. miejsce,

22. VI. 30 r. w Jarocinie I. miejsce.

Z okazji dziesięciolecia tj. 11. XI. 29 r. wystawiło ognisko Gniezno kompanię uzbrojoną. Dnia 10. II. 30 r. z okazji 10-lecia odzyskania Pomorza wystawiło ognisko Ostrów Wlkp. 199 uzbrojonych członków, zaś ogniska Brzoza i Złotniki Kujawskie razem 60 uzbrojonych członków. Z okazji imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego wystawiły ogniska uzbrojonych członków i to Poznań 72, Ostrów 404, Inowrocław 80, Krotoszyn 40, Wągrowiec 33 i Grodzisk 58. W dniu 3. V. 30 r. wystawiły ogniska uzbrojonych członków Poznań 216, Ostrów 90, Leszno 80, Grodzisk 50, Wągrowiec 35, Jarocin 56.

Ogniska w Poznaniu wystawiły kompanię honorową dnia 5. VI. 30 r. z okazji przyjazdu p. Ministra Komunikacji, występującego w imieniu Prezydenta Rzplitej przy otwarciu wystawy „Komtur“, 6. VI. 30 r. przy otwarciu wystawy, dnia 16. VI. z okazji przyjazdu rumuńskiego ministra komunikacji i dnia 23. VI. 30 r. z okazji przyjazdu belgijskiego ministra komunikacji.

W ogniskach Poznań — Gł. Warsz. Lesznie, Jarocinie, Ostrowie, Skalmierzycach i Gnieźnie odbywają się regularnie co tydzień po 2—3 godzin wyszkolenie P. W. dla członków przedpoborowych. Pozatem w wszystkich ogniskach odbywają się wykłady z dziedziny P. W. 1—6 godzin miesięcznie.

W dziedzinie obrony przeciwgazowej.

Urządzono dnia 2s. V. 30 r. w Ostrowie i dnia 5. VII. 30 r. w Gnieźnie pokaz walki i obrony przeciwgazowej przy użyciu zasłon dymowych, gazów duszących i łzawiących. Ogniska Wągrowiec i Inowrocław wzięły udział w tygodniu L. O. P. P., wysta-

wiając drużyny w ubraniach przeciwiperytowych i maskach przeciwgazowych.

W dziedzinie W. F.

Utworzono sekcje piłki nożnej przy ogniskach Poznań — Gł. Warsz., Poznań — Dworzec, Poznań — Oddz. Mech., Skalmierzycy, Ostrów, Gniezno, Zbąszyń i Jarocin. Od 1. I. 30 r. rozegrano już kilkanaście zawodów i to K. P. W. Skalmierzycy 7 zawodów, Poznań — Dworzec 5, Poznań — Gł. Warsz. 7, Poznań — Oddz. Mech. 2, Ostrów 2, Gniezno 1, przy czym rozegrano jeszcze kilkadziesiąt zawodów towarzyskich.

W Kepnie, Jarocinie, Poznaniu — Oddz. Mech. założono sekcje ciężkoatletyczne, zaś sekcje lekkoatletyczne w Poznaniu, Jarocinie, Gnieźnie, Ostrowie, Skalmierzycach i Zbąszyniu. Sekcje kolarskie założono w Skalmierzycach, Jarocinie, w Poznaniu — Gł. Warsz. i Oddz. Mech.

Ognisko Gniezno urządziło dnia 4. 30. 30 r. bieg na przełaj na przeszczeni 3500 mtr. Na 47 zawodników uzyskał I. miejsce członek K. P. W. z Jarocinie.

W biegu „Dziennika Bydgoskiego“ w dniu 29. V. 30 r. na 358 zawodników zajął VI. miejsce członek K. P. W. Kościelniak z Jarocina. W powiatowych zawodach o mistrzostwo W. F. uzyskano następujące wyniki: dnia 15. VI. 30 r. w Wągrowcu w trójboju I. miejsce, 15. VI. 30 r. w Zbąszyniu w pływaniu I. miejsce, w biegu III. miejsce, 21. i 22. VI. 30 r. w Nowym Tomysku pchnięcie kulą I. miejsce, bieg 800 mtr., II. miejsce i 22. VI. 30 r. w Jarocinie skok w dal I. miejsce, bieg 100 mtr. I. miejsce, bieg 800 mtr. I. miejsce, rzut kulą I. miejsce.

Dokończenie na str. przedostatniej.

Zarząd Okręgowy K. P. W. w Poznaniu. Siedzą od lewej: Mjr. Lewicki ref. brat. pomocy, Berg skarbnik, dyr. Stabiński prezes okręgu, Raburski sekretarz okręgu, Witek członek Zarz. Okr. Stoją: Bielecki ref. fach. kol., Stroiński ref. P. W., Kruszcza ref. kult. ośw., Krupka ref. W. F., kap. rez. Nedbal wiceprezes.

O wyszkoleniu przeciwgazowym przysposobienia wojskowego.

Choć nie tak bardzo dawno świat przeżył lata wojny światowej, ze wszystkimi jej skutkami, dającymi się we znaki jeszcze dziś społeczeństwu, które brało w wojnie czynny udział, oraz pomimo różnego rodzaju papierowych zapewnień i gwarancji, zabezpieczających przynajmniej na czas jakiś pokój — nikt z ludzi orentujących się w sprawach stosunków międzynarodowych a specjalnie dążeń odwetowych Niemiec nie łądzi się ani na chwilę że najbliższa przyszłość nie utrwali nam pokoju.

Traktat Wersalski, który miał unieszkodliwić na czas dłuższy siły zbrojne Rzeszy Niemieckiej nie potrafił jednak tego dokonać. — Faktem jest, że niemieckie żywioły odwetowe stają się coraz ruchliwsze, że siła zbrojna Niemiec wychodzi daleko poza ramy nakreślone Traktatem Wersalskim i że wobec tego jakiś skutek tego stanu rzeczy być musi. Ze będzie on krwawy, o tem wątpić niema celu.

Z drugiej znowuż strony niesłabnąca ekspansja destrukcyjnej roboty bolszewickiej, oraz niezaprzeczalny stały wzrost bolszewickiej siły zbrojnej tak co do jakości jak i ilości, nie pozwalają nam wróżyć żadnych pokoowych horoskopów i z tej strony.

Jasną jest też rzeczą, że my w pierwszym rzędzie będziemy narażeni w razie przyszłej wojny na atak tak z jednej jak i z drugiej strony.

Stwierdziwszy taki stan rzeczy, wynikła dla nas jasna konieczność reakcji — musimy, licząc się z każdą ewentualnością być na wszelkie możliwości przygotowani. Jest to dla nas nakazem chwili — kwestją

zasadniczą, problemem: być albo nie być.

Nie można powiedzieć żeby władze nasze nad tem przeszły do porządku dziennego. Nawet przeciwnie, prowadzimy dość intensywną działalność w kierunku zapewnienia państwu możliwości obrony. Posiadamy dobrze zorganizowaną armję oraz rozbudowujemy nasze przysposobienie wojskowe, by mogło się ono stać w razie potrzeby walki orężnej dla tej uzupełnieniem.

I właśnie na temat wyszkolenia do przyszłej wojny naszego przysposobienia wojskowego chciałbym powiedzieć słów kilka.

Byliśmy sami świadkami tego w jak szalonym tempie zmieniał się sposób prowadzenia walki w czasie wojny światowej. Każdy rok, ba nawet każdy miesiąc wprowadzał rzeczy nowe dotychczas nie stosowane i zmuszał siły zbrojne walczące po obu stronach również do stosowania nowych sposobów obronnych. Rozum ludzki, wiedza, pomysłowość i perfidja doszły do takich granic, że koniec wojny ani na jotę nie był podobny co do sposobów walki do jej początku.

Nie możemy wątpić, że czynniki przygotowujące przyszłą wojnę zmobilizowały już oddawna wszelkie dostępne człowiekowi środki, by ją uczynić jeszcze bardziej zabójczą niż była ostatnia.

Już w wojnie światowej na iedno z pierwszych miejsc w walce wysunięto walkę gazową tak dla jej skuteczności, jak i dla jej stosunkowej tanioci. I chociaż zastosowanie gazów bojowych było względnie krótkotrwałe, już jednak technika wojenna potrafiła wypro-

dukować ich wielkie masy i najróżniejsze omiany i rodzaje. Zalety ich bowiem okazały się w użyciu pierwszorzędne i opłacały całkowicie wysiłek umysłu ludzkiego.

Zastanawiając się teraz nad przypuszczalną metodą prowadzenia przyszłej wojny, musimy dojść do wniosku, że będzie ona w wielkiej mierze wojną gazową. Do takich zresztą wniosków doszli wybitni teoretycy tej dziedziny tak u nas jak zagranicą. Jest to więc fakt niezaprzeczalny, z którym liczyć się musimy; musimy być przygotowani, wojna, która nam każe bronić się będzie wojną przede wszystkim broni chemicznych.

Z tego założenia wychodząc, warto zastanowić się, czy wyszkolenie obecne naszego przysposobienia wojskowego dostatecznie uwzględniła tę sprawę? Znam nasze przysposobienie wojskowe nie od dziś, widzę jak się ono rozwija, co robi, jak i co ćwiczy od samych początków jego istnienia — mam jednak wrażenie, że tyle wyszkolenia przeciwgazowego ile się mu daje obecnie, to stanowczo mało i to nawet skandalicznie mało.

Jeżeli uświadomiamy sobie, że głównym argumentem przyszłej walki będzie gaz, to musimy się zgodzić z tem, że głównym elementem wyszkolenia naszego przysposobienia wojskowego musi być obrona przeciwgazowa.

Tak jednak niestety nie jest. Nie wiem dlaczego, ale nie potrafiliśmy w tej dziedzinie podążyć za duchem czasu, zasklepiliśmy się w starych metodach wyszkoleniowych, dobrych kiedyś, nie myśląc o tem, że na polu walki wyniki ich okazać się mogą najwyżej zbytecz-

nie. Nacóż się zda najświetniej wyszkolony strzelec, gdy gaz ogarnie go swym obłokiem śmierci? I to przytem gaz nie taki jakie znamy dotychczas, a może o wiele straszniejszy i jeszcze bardziej zabójczy?

Musimy sobie powiedzieć, że chcąc skutecznie się bronić musimy go dokładnie poznać, oswoić się z jego działaniem, przyzwyczaić się do noszenia maski przeciwgazowej i t. p.

Nie mam zamiaru na tem miejscu podawać szczegółowego planu wyszkolenia w tej dziedzinie. Zwróciwszy jednak uwagę na to, że jest on zbyt ubogi, pragnę podać kilka przykładów w jaki sposób można go urozmaicić i choć w części przystosować do realnych potrzeb.

1. Jedno ze świąt p. w. lub większe ćwiczenie zorganizować przy markowanym napadzie gazowym. Z chwilą ogłoszenia alarmu gazowego przy pomocy gongów, syren, gwizdków fabrycznych, dzwonów kościelnych i t. p. wszyscy członkowie p. w. nakładają maski przeciwgazowe nie przerywając wcale

toku normalnych swych zajęć; w ten sposób przyzwyczajają się ludzie do maski przeciwgazowej i do pracy w niej. Ćwiczenia takie powtarzać jak najczęściej.

2. W miejscowości, gdzie znajduje się dany oddział p. p. (szczególniej ważne w miejscowościach nadgranicznych) urządzić od czasu do czasu fikcyjny atak gazowy dla całej ludności z udziałem członków p. w. Gaz można markować świecami dymnymi. Zainscenizować kilka wypadków zatrucia, zorganizować stację czerwonego krzyża (przy ewentl. współpracy miejscowego koła Czerwonego Krzyża) zademonstrować przykłady ratownictwa, odkażania terenów, pracę z aparatami tlenowymi i t. p. Po tem wszystkiem urządzić w miejscu otwartem publiczny wykład o gazach i obronie przeciwgazowej dla całej ludności (ewentl. przez megafony).

3. Jaknajwięcej odwiedzać komorę gazową, którą można urządzić prymitywnie we własnym zakresie i oswajać się w niej z działaniem

gazów i z przebywaniem w nich.

Pomysłowy instruktor potrafi takich przykładów znaleźć setki. Podałem tu tylko takie, bez których wyszkolenie przeciwgazowe obejść się poprostu nie może.

Zdaje sobie doskonale sprawę, że wielką przeszkodą będzie brak odpowiedniego przydziału masek dla oddziałów p. w. Rzeczą więc Powiatowego Komendanta P. W. powinno być zapotrzebowanie ich z pułku lub chociażby tylko jednorazowe wypożyczenie dla urzędowania ćwiczeń.

Niech tych parę uwag będzie za chęcią dla tych którzy zagadnienie obrony przeciwgazowej rozumieją i zdają sobie sprawę z jego doniosłości. Im więcej takich ludzi będziemy mieli i im więcej tą sprawą zainteresuje się nasze p. w. tem spokojniejsi będziemy na przyszłość, gdyż będziemy przynajmniej pewni, że na spotkanie fali gazowej, która kiedyś nas ogarnie znaleźć potrafimy właściwe środki obrony.

General dyw. w st. sp. Serda Ieodorski
Prawo tłumaczenia zastrzeżone.

Skąd grozi nam największe niebezpieczeństwo?

II.

W wywodach moich opieram się na prasie codziennej, w której „Polska Zbrojna“ oraz „C. K. II.“, w przedmiocie zbrojeń niemieckich ważne zajmują miejsce. Artykuły dostarczane niegdyś przez wytrawne pióro p. dr. Krotoskiego „Żołnierzowi Wielkopolskiemu“, były w prasie periodycznej jedne z pierwszych, które zwróciły uwagę na to, co nam z zachodu grozi. Niemniejszą doniosłość posiadają prace drukowane w „Przeglądzie wojskowym“ w „Strażnicy Zachodniej“, artykuły w „La France Militaire“ a w ostatnich czasach w „Berliner Tageblatt“, które zaniepokoiły zwłaszcza prasę francuską.

W roku 1924 Komitet Rzeczoznawców oznaczył wysokość wojskowego budżetu Rzeszy niemieckiej na 450 milj. mk. w złocie. Wzrósł on jednak stopniowo do 690 milj. w roku 1927/28, a w roku bieżącym dosięgnął niebywałą su-

mę 788 milj. mk. tj. przeszło 1½ miljarda zł. Dotąd prawie niekwestjonowany w Reichstagu czyli parlamencie niemieckim, doczekał się nareszcie tego roku ostrej krytyki ze strony posłów socjalistycznych a nawet w prasie. Artykuły „Berliner Tageblattu“ powtórzyła niemal cała prasa zagraniczna, zwracając uwagę szerokich kół na to, jak daleko już Niemcy doszli w przekraczaniu warunków traktatu wersalskiego, do których przestrzegania uroczyście się zobowiązali.

I tak wydatki na utrzymanie wojska lądowego, liczącego jak wiemy zaledwie 100 000 chłopów, wynoszą tyle, że każdy żołnierz kosztuje 2880 mk. rocznie, podczas gdy w r. 1913 t. j., w czasie największych zbrojeń przed wojną światową, żądano na szeregowca tylko 1200 mk., a więc ogółem na przeszło półmiljonową armję lądową cesarską 603 milj. mk. Na umundurowanie dzisiejszego żołnierza wypada cztery razy więcej niż

przed wojną światową. Amunicja i inny sprzęt wojenny kosztują w tym roku 95 milj., a w roku przedwojennym zaledwie niecałe 66 milj. mk. Na konserwację broni ręcznej wyznaczono 21 milj. czyli po 50 mk. na zwykły karabin, podczas gdy cena nowego wynosi 154 marek.

Pozycje wegetacyjne t. j. na wyżywienie żołnierza tak małej armji, są tak wielkie, iż w ich realność nikt nie uwierzy. Kryją one bezsprzecznie w sobie inwestycje obok wielce wygórowanych jawnych pozycji inwestycyjnych.

Oprócz tego w budżetach innych ministerstw znajdujemy ukryte pozycje wojskowe. I tak w ministerstwie spraw zagranicznych na szpiegostwo wojskowe; w ministerstwie wewnętrznym na Policję aż do 40 milionów, oprócz tego 2½ milj. na służbę samochodową; w ministerstwie oświaty i wychowania fizycznego, na urząd historyczno - geograficzny tak wysoki fundusz, że z niego kartografja

wojskowa otrzymuje 4 milj. Pod pozorem wychowania fizycznego przeznaczono w tym roku na przysposobienie wojskowe 4 milj. mk. Ministerstwo Komunikacji zażądało na lotnictwo 44 milj. itp. Duża część kredytów może być przeznaczona na inne rachunki a czwartą częścią tychże wolno dysponować ministrowi według własnego uznania.

Ministerstwo wojny ma zakupić w roku bieżącym 2000 karabinów maszynowych, 150 dział i 110 miotaczy min. Ponadto wydać na uzbrojenie techniczne 273 milj. mk. czyli 18,5% ogólnego budżetu.

Nietrudno się domyślić, że tych olbrzymich sum nie może pochłoniąć małe liczebnie wojsko lądowe Niemiec, a więc że idą one na uzbrojenie jakiegoś o wiele większego wojska, mającego powstać w przyszłości, na zapasy materiałowe może i na skarb wojenny.

Już w roku 1921 Reichstag, t. j. parlament niemiecki uchwalił kredyty na zmodernizowanie starych okrętów wzgl. zastąpienie ich nowymi. W roku 1925 uchwalono budowę 4 pancerników i 12 wiel-

kich torpedowców. W roku 1928 jednego z projektowanych czterech pancerników typu „Ersatz-Preussen“ czyli pancernika A. Posiada on 10 000 ton wyporności. Silnik Diesla nadaje mu szybkość 26 węzłów. Uzbrojony jest w 6 dział 11 calowych w wieżach silnie opancerzonych. Donosił 17 km., 3 strzały na minutę. Silne uzbrojenie przeciwlotnicze i torpedowce. Ten niby krążownik jest pancernikiem, wyposażonym w najnowsze zdobycze techniki. Każdy z nich ma kosztować przeszło 70 milionów mk. W tym roku wstawiono w budżet 29 milj. mk. na budowę pancernika B i 57 milj. na budowę innych okrętów wojennych. Po pancerniku B, pójdzie C a wreszcie D.

Wszyscy wiedzą — pisał niedawno „Temps“ — że opancerzone krążowniki typu „Ersatz-Preussen“ a więc i opanowanie Bałtyku jest zwrócone przeciw Polsce — przede wszystkim przeciw Gdyni. Znany jest tajny memoriał ministra Reichswchry Groenera, który uzasadnił budowę pierwszego pancernika położeniem Prus Wschodnich.

Wydatki na teraźniejszą zredukowaną flotę niemiecką wynoszą 85% wydatków na dawną „Armadę“ cesarską.

Budżet zwyczajny marynarki niem. zamyka się cyfrą 292 milj. zł., a polski, skromną cyfrą 17 milionów.

Rozbudowa naszej floty wojennej wymagałaby 80 milj. zł. przez lat 15, aby choć w części sprostać niemieckiej.

Polska wydaje na swoją siłę zbrojną w porównaniu do Rosji sowieckiej 7 razy mniej a w porównaniu do Rzeszy niemieckiej pięć i pół razy mniej, choć stan liczebny wojska polskiego jest bez mała trzy razy większy od niemieckiego.

Tegoroczny deficyt budżetu Rzeszy niemieckiej wynosi 850 milionów. Wobec czterech milionów bezroboczych, nadmiernych wydatków na wojsko i pomocy dla rzekomo zagrożonego Wschodu a wskutek tego coraz większych ciężarów podatkowych, podziwiać należy ofiarność narodu niemieckiego dla rychłego przywrócenia mocarstwowego stanowiska państwa. (C. d. n.).

Wieści z obozów.

Tu umarł akademik, a narodził się rycerz!

(Obozy akademickie w Solcu Kujawskim)

Rokrocznie po zimowej pracy — ciepłe promienia słońca znamienują nowy okres pracy P. W. — okres pracy w obozach letnich.

W tym okresie setki członków z naszego terenu rozpryskuje się po całej Polsce, biorąc udział w różnorodnych obozach i kursach wf. i pw. organizowanych przez władze państwowe i zarządy stowarzyszeń.

W bieżącym roku również porożyszała Bydgoszcz swoje dzieci po całej Polsce od Karpat aż po Bałtyk, i od Śląska aż po Wołyń.

Z naszego terenu wyjechali członkowie hufców szkolnych do Cetniewa nad morzem, członkinie hufców szkolnych do Kościerzyny, kierownicy WF. w szkołach do Wolsztyna, członkowie WF. do Sierakowa Wlkp., pionierzy PW. do Golubia, druciki pw. do Nowego Dworu, Pewukanki do Grodna i Puław, Harcerze i Harcerki na Wołyń, Śląsk Cieszyński, do Starogardu, Wągrowca, Wąbrzeźna i Mogilna, a pływacy do Torunia. Jest to pokazny rejestr miejscowości, gdzie rozproszyły się bydgoskie dzieci po naukę sprawności fizycznej, naukę rzemiosła wojskowego i odpoczynek fizyczny.

Życie w obozie należy do najmilszych sposobów bytowania. Obozy są

rozbijane zwykle w doskonałych warunkach higienicznych, wśród malowniczych okolic, oprócz zbawiennego spokoju i beztroski po ruchliwym miejskim trybie życia dają całą gamę wrażeń związanych ze zmianą otoczenia. Poza to życie w obozie wyrabia inne ważne wartości. Dyscyplina, poczucie zespołowości, bliskość, że ideologiczne zespolenie się tej różnorodnej młodzieży w jedną całość należy zaliczyć do tych moralno-wychowawczych wartości.

Obozy nie są odpoczynkiem w ścisłym tego słowa znaczeniu. Są one kuźnią i akumulatorem wyteżonej pracy na przyszłość. Moralnym obowiązkiem każdego uczestnika jest nauczanie się tego wszystkiego, co od niego będzie wymagane, a najważniejsze umiłowanie sercem i duszą pracy wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego i propagowania go na każdym kroku i każdym polu życia narodowego. A pole to coraz bardziej rozszerza się po miastach przyszła kolej na wioski, po mieszczech przyszła kolej na inteligencję.

Od nas wyjechały masy młodzieży, do różnych obozów w Polsce, ale i zjechało się do nas pokaźne grono akademików zorganizowanych w Legji Akademickiej wyższych uczelni pol-

skich na obozy letnie w Solcu Kujawskim, rozbitych w ślicznym sosnowym lasku obok budującej się fabryki konserw.

Akademików przybyło z Warszawy — 438, z Lwowa — 46, z Wilna — 28, z Poznania — 16, z Krakowa — 9 i Lublina — 1, razem 538 uczestników, których zorganizowano w 4 kompanie (obozy) przeciętnie po ca 140 uczestników każdy. Pierwszy obóz składa się z absolwentów Politechniki Warszawskiej — dowodzi obozem kpt. Bochenek. Obóz wygląda bardzo sympatycznie. Uczestnicy po przyjeździe do obozu i przejeździe do głębi swoim nowym zajęciem wyrzuli w swoich sercach i przed namiotem uaktualnioną dewizę Mickiewicza — „Tu umarł akademik, a narodził się rycerz“. Jednakże po kilkudniowym pobycie w obozie nowokreawani „rycerze“ (widocznie na podstawie opinii swoich przełożonych) postanowili jednogłośnie wprowadzić więcej uaktualnione pojęcie — swego stanu, a tym samym dewizę obozu przerobiono na „Tu umarł akademik, a narodziła się ofierma“. Jak zaznaczyłem sens logiczny dewizy został przyjęty jednogłośnie, natomiast forma gramatyczna dewizy wywołała zacięte i długie walki, w których wzięli udział najwybitniejsi

poloniści obozu i nawet obozów. Rozchodziło się o rzecz zasadniczą jak napisać „ten ofermą“ czy „ta ofermą“. Zdania były podzielone. Jeden z przeorniejszych radził zastąpić słowo „ofermą“ jednoznacznie pojęciem „buc“, ale przeciwko temu zaoponowali poloniści, jako kaleczeniu ślicznej mowy polskiej. Wzwał gurdyjski i namiętne spory mieszkańców namiotu przeciał sympatyczny drużynowy Milej, który jako władza pierwszej instancji w namiocie zdecydował, że powinno być „ta ofermą“, przytaczając przytem rozumowania logiczne, których nie powtorzę (bo się boję — feministek). Sprzeciwy nie przydały się i psu na buty (jak mówi w Soleu), bo swoją decyzję oparł Milej na autorytecie władzy i należnym jej posłuszeństwie.

Drugi obóz składa się z absolwentów Uniwersytetu Warszawskiego — dowódca kpt. Latowiec, zewnętrznie niczem nie odznacza się. Trzeci obóz z absolwentów Politechniki i Uniwersytetu Warszawskiego — dowódca kpt. Nowalsetti, zewnętrznie również niczem się nie odznacza, a wewnętrznie nawet jest niezdolny do wytworzenia patryjotyzmu lokalnego, będąc najpodatniejszym materiałem dla irrydenty pierwszych dwóch obozów. Nareszcie czwarty obóz dowodzony przez kpt. Adameczyka to istna wieża Babel. Tutaj Warszawa (Główna Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego), współżyje z Krakowem, Wilnem, Poznaniem, Lwowem i Lublinem. A wiecie kochany czytelnicy co takie współżycie kosztuje. Zewnętrznie ten obóz prezentuje się najokazalej. Patryjotyzm lokalny jest poważna dźwignia w rozwoju sztuki, godła uczelni i miast rodzinnych bogato zdobia obóz czwarty.

Dowódcą całości obozów jest major Kowalski, adjutantem por. Pfeiler a Kwatermistrem — por. Szymanowski.

W niedzielę dnia 13 bm. odbyło się otwarcie obozów akademickich w Solcu Kuj., na którą to uroczystość przybył Dyrektor Państwowego Urzędu WF. i PW. pułk. dypl. Kiliński wraz z małżonką, starosta powiatu Bydgoskiego dr. Bereta, zast. dowódcy 62 pp. Wlkp. pułk. Sokołowski, ks. kan. Szykiewicz, inspektor PW. DOK. VIII. mjr. Capała i inni.

Powyższa uroczystość miała następujący przebieg. Zrana nastąpiły zbiórki Obozów i Ligii Akademickiej na placu alarmowym oraz stowarzyszeń WF. i PW. Solca na dziedzińcu Szkoły Powojskowej. Następnie oddziały maszerowały na rynek, gdzie ks. probaszcz Makowski odebrał Mszę św. polową, wygłaszając piękne okolicznościowe kazanie. Następnie oddziały udały się do defilady odebranej przez Dyrektora Państwowego Urzędu WF. i PW. pułk. Kilińskiego w otoczeniu przedstawicieli władz wojskowych i cywilnych oraz miejscowego społeczeństwa.

W dalszym ciągu nastąpiła wizytacja obozów akademickich, a po zakończeniu tejże — wspólny żołnierski obiad. Po zaspokojeniu głodu, burmistrz miasta Solca Kuj. — Peplinowski po krótkiej przywitalnej mowie rozpoczął szereg toastów i wiwatów.

Drugi z kolei przemawiał starosta pow. Bydgoszcz dr. Bereta, trzeci mjr. Kowalski — obiecując „twardą szkołę“, (podczas przemówienia na twarzach odważnego narodu akademickiego nigdzie nie dojrzałem strachu, a natomiast po przemówieniu widziałem zapal z jakim akademicy „bujali pod niebiosami“ swoich gości i przełożonych obnosząc ich na barkach dookoła stołów; pułk. Koliński wygłosił wspaniałą pogadankę na temat przysłówia ludowego „Bodajbyś cudze dzieci uczył“, jeden z akademików zobrazował w krótkich słowach swój i swoich kolegów stosunek do kwestji przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego oraz Obrony Narodowej. Okrzykiem na cześć sterników nawy państwowej Prezydenta Rzeczypospolitej i Marszałka Piłsudskiego zakończył swoje przemówienie. Potem nastąpiły popisy chóru (Gaudeamus igitur), kabaret pod kierownictwem Żywa Aleksandra odtworzył szereg życiowych napręde skomponowanych kawałków dla rozweselenia gości. No i na zakończenie z zapalem i śpiewem wyniesiono gości z obozu do ich pojazdów — na pożegnanie zrobiono piękny „wink“ i rozproszono się po okolicy podziwiać kujawianki.

Po południu koncertowała w Ogrodzie Hotelu Wielkopolskiego słynna orkiestra 62 p. p. Wlkp. pod dyrygencją sierz. Chwirot, bawiąc publiczność swoim kunstem, a wieczorem na sali tegoż hotelu zachęcając i wprost popychając młodych nawzajem w objęcia i do tańców, które się przeciągnęły do późnej nocy.

Ja tam bułem, piwo w obozie pilem, ale z pannami sołeckimi nie tańczyłem, bo wszystko jest obsadzone przez akademików.

Paja.

Gen. Dzierżanowski na uroczystym otwarciu Obozów letnich D.O.K. VII w Rozewiu.

Dnia 13 lipca br. odbyło się w Rozewiu uroczyste otwarcie Obozów letnich zorganizowanych przez Okr. Urząd W. F. i P. W. O. K. VII, które zaszczylił swoją obecnością D-ca Korpusu gen. dyw. Dzierżanowski.

Uroczystość rozpoczęła się o godzinie 10-tej na placu Obozów, gdzie ustawiono się 5 kompanji frekwentantów obozów.

D-cy Korpusu złożył raport K-dant grupy Obozów mjr. Haluta, poczem jeden z Księży Jezuitów przebywający na wywczasach w Rozewiu odprawił mszę polową i wygłosił podniosłe kazanie.

W otoczenia Pana Generała zauważyliśmy przedstawicieli wojewódzkiego komitetu W. F. i P. W., Naczelnika Wydz. Wojsk. kpt. Szczepanowskiego, Prezesa Miejskiego, Komitetu W. F. i P. W. radce magistr. Sokołowskiego, Kier. Okr. Urzędu W. F. i P. W. mjr. Bobrowskiego, d-ce 58 p. p. ppłk. Chiliewskiego, płk. Kuźnionia, adj. d-cy O. K. rotm. Iwaszkiewicza i K-ta P. W. na miasto Poznań por. Bartoszewicza.

Po mszy polowej w gorących słowach przemówił do młodzieży d-ca O. K. VII. Wskazując na ogólne znaczenie Przysposobienia wojskowego dla przyszłości naszego narodu zaznaczył

D-ca O. K. jak doniosłe znaczenie posiadają obozy letnie w czasie których każdy z członków po teoretycznym zapoznaniu się z wyszkoleniem wojskowym ma możność praktycznego zastosowania nabytej teorii.

Okrzykiem na cześć Prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego i I-go Marszałka Polski J. Piłsudskiego zakończył d-ca Korpusu swoje przemówienie. Orkiestrę wojskową zastąpił tym razem napręde zorganizowany chór, który odśpiewał hymn Rzplitej. Wśród podniosłego nastroju odbyło się weignięcie na maszt chorągwi obozowej.

Po uroczystości Korpus oficerski obozów podejmował gości „w oficerskim kasynie obozowym“ śniadaniem, po którym d-ca Korp. dokonał przeglądu obozów.

W godzinach południowych wziął udział d-ca Korpusu i zaproszeni goście we wspólnym obiedzie urzędowym w jednym z namiotów Obozu. Dalszy dzień dnia wypełniły gry i zabawy, cieszące się zawsze w obozach dużym powodzeniem.

Na uroczystości powyższą zeszli się licznie mieszkańcy okolicznych wiosek jak Jastrzębiej Góry, Tupadły, Wielkiejwsi, Łepeza, Rozewja i innych.

Gen. Górecki na czele delegacji polskiej na kongres FIDAC w Ameryce

W pierwszych dniach września wyjedzie do Waszyngtonu delegacja polska na wielki kongres Międzylajankiej Federacji b. Kombatantów (Fidac'a), w liczbie około 10 osób.

Na czele delegacji stoi prezes Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny, gen. Roman Górecki.

Program zjazdu Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny.

W dniach 15 i 16 sierpnia r. odbędzie się w Warszawie zjazd Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny z udziałem delegatów wszystkich związków b. wojskowych, należących do Federacji, oraz przedstawicieli wojewódzkich zarządów Federacji.

W pierwszym dniu zjazdu po nabożeństwie w katedrze, odbędzie się na placu Marszałka Piłsudskiego uroczystość wręczenia sztandaru Federacji wileńskiej, poczem nastąpi udekorowanie Krzyżami Zasługi szeregu ociemniałych żołnierzy, złożenie wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza oraz defilada.

W południe odbędzie się w Radzie miejskiej uroczyste otwarcie zjazdu, które zaszczyli swą obecnością P. Prezydent Rzplitej w otoczeniu rządu. W drugim dniu zjazdu odbędą się właściwe obrady, w dniu zaś 17 sierpnia b. r. na zaproszenie P. Prezydenta Rzplitej uczestnicy zjazdu wyjadą do Spały na uroczystość dożynek.

Interesujące regaty na torze witobelskim pod Stęszewem.

Nareszcie stolica Wielkopolski, wiodąca prym w wioślarstwie polskim znalazła dogodny tor regatowy, który po przeprowadzeniu szeregu inwestycji stanie się przynajmniej tak ważnym ośrodkiem wioślarskim jaki jest tor międzynarodowy w Brdysiu. Trudno było sobie wyobrazić, jak stolica wioślarstwa polskiego przez tak długi czas mogła bez takiego toru się obyć i utrzymać swe dominujące stanowisko.

Ubiegłej niedzieli odbyły się pierwsze regaty na nowym torze, znajdującym się tuż przy Stęszewie — jeziorze Witobelskim zwanym. Jak na pierwszą imprezę szło wszystko naogół sprawnie i mogło zadowolić. 10 klubów na starcie i to najlepszej polskiej klasy (za wyjątkiem AZS — Warszawa) mówi samo za siebie, że regaty musiały być ciekawe.

Kto zwyciężył.

W biegu ósemek młodszych Klub Wioślarski 04 jako pierwszy minął celownik w czasie 7.14.8 przed BTW 7.25.4. 3) Gryf. 4) Tryton.

W jedynkach młodszych Turek (Polonia) wobec wycofania się reszty zawodników zjechał tor walkoverem.

Osada Trytonu odniosła zwycięstwo w biegu dwójek półwysigowych w czasie 10.17.2 przed Polonią i AZS.

Do czwórek w. lekkiej stanął sam KW 04 wobec wycofania się innych zawodników, co było jedynym niemiłym zgrzytem tych zawodów — i zjechał tor w. o. w czasie 9.06.6.

W czwórkach seniorów triumfował KW 04 dystansując Tryton w czasie 8.19.

Do jednego z najciekawszych biegów należał wyścig czwórek młodszych wygrany przez BTW 8.16.8 przed KW 04 8.22.6. 3) Tryton. 4) Polonia. Tryton prowadził przez dłuższy czas i zdaje się padł ofiarą własnego tempa, tuż na samej mecie został jeszcze wyprzedzony przez KW 04.

Dwójki podwójne: 1) Tryton 7.07.4. 2) Kw 04. Pewne zwycięstwo Trytona. I znowu z powodu wycofania się kilku załóg KW 04 uzyskuje pierwsze miejsce w. o. w biegu czwórek bez sternika w czasie 8.38.

Również ciekawym był bieg czwórek młodszych. Po morderezej wprost walce na całej trasie zdołał KW 04

uzyskać zwycięstwo w czasie 7.27.4 przed silnie zagrażającym AZS i BTW.

W czwórkach pań — zawodniczki poznańskie z Klubu Wiośl. zwyciężyły gładko T. W. — Kalisz i AZS — Poznań w czasie 7.54.6.

W jedynkach Włodarczyk (Tryton) pokonał Spychała z Tor. Kl. Wiośl. w czasie 8.54.4 i zdobył po raz pierwszy ufundowaną przez Wojewódzki Komitet WF i PW w Poznaniu nagrodę.

Osemki nowicjuszy: 1) BTW 7.08.6. 2) Tryton. 3) Gryf. Czwórki półwysigowe. Jeden z najciekawszych biegów dnia. 1) AZS 8.21. 2) Polonia 8.22. 3) KW 04. Bardzo zacięta walka od początku do końca biegu.

Osemki 1) KW 04 6.14.2. 2) BTW 6.28.6. 3) AZS 6.40.2. Bezapelacyjne zwycięstwo wioślarzy poznańskich.

W ogólnej punktacji KW 04 uzyskał pkt. 102. 2) BTW 28. 3) Tryton 22½. 4) Polonia 15. 5) AZS 12 pkt. 6) Pozn. Kl. Wiośl. 7 pkt. Gryf. WKW — Poznań TW. — Kalisz i KW Toruń bez miejsca.

Zawodom przyglądało się z górą 3 tysiące widzów.

Cracovia — wiosennym mistrzem ligi. — Ostatnie akordy mistrzostw okręgowych w Poznaniu, Warszawie, Łodzi i Pomorza. — Motocykliści walczą na szlaku Poznań — Bydgoszcz — Poznań o tytuł mistrza Wojew. Pozn. — Stefański po raz trzeci mistrzem Polski na szosie. — Polscy strzelcy zwyciężają w Sopotach. — Pływacy poznańscy zmierzają swe siły z gdańszczanami.

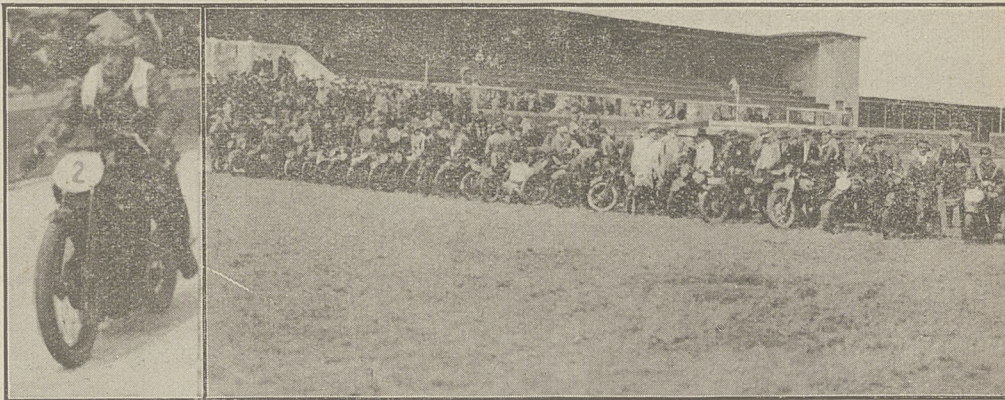
Pomimo sezonu „ogórkowego“ w sporcie mamy moc rozgrywek i nader ciekawych wyników.

W lidze piłkarskiej mamy już mistrza wiosennego — a jest nim po raz pierwszy Cracovia, dzięki porażce jaka doznała Legja w spotkaniu z Polonią w stosunku 1:3. — Legji pozostaje jeszcze do rozegrania spotkanie z Warszawianką, które już nie wpłynie na zmianę tabeli.

W klasie „A“ wszystkie okręgi stoją w przededniu „proklamacji“ swych mistrzów. — Legja ma do rozegrania spotkanie z Wartą 1b — i może pozwolić sobie nawet na to je przegrać a uzyskać tytuł mistrza mając lepszy stosunek bramek — trzy bowiem drużyny zdobyły równą ilość punktów, co jest unikatem na naszym terenie. — Odbyło się tylko jedno spotkanie pomiędzy Sokołem (Leszno) a OKS (Ostrów) zakończone wynikiem 3:3. Poznania wołała nie wyjechać do Wiktorji i podarowała jej dwa punkty uzyskane nawet zwycięstwem nie uratowałyby ją od spadku do kl. „A“. — Przykro to, że najstarszy na gruncie naszym klub po utracie boiska i długiej vegetacji — powoli zamiera zupełnie.

W Łodzi znowu niespodzianka. Turcyści przegrali do marudera w swej klasie nadspodziewanie 4:3 i na czele tabeli znowu wysunęła się drużyna WKS-u. Czy Turystom uda się wyjść znowu na czele? W Bydgoszczy TKS uległ w stosunku 2:1 Polonji, pomimo to ma największe szanse zajęcie tro-

nu mistrzowskiego. W Warsz. ZOPN Polonia rez. zwyciężyła Warszawiankę rez. 2:1 a Skra — Legję rez. 3:1. W tabeli prowadzi pewnie Marymont i jedynie Skra jest jeszcze w możliwości liczyć na ewentl. zdetronizowanie Marymontu z czołowego miejsca.

Okreśny raid motocyklowy „Unji“ z okazji Międzynarodowej Wyst. Kom. i Tur. na trasie Poznań — Bydgoszcz — Poznań. Moment przed startem na arenie P.W.K. oraz zwycięzca Turkiewicz (Unja).

Walną imprezą Poznania był wyścig Poznań — Bydgoszcz — Poznań na dystansie 308 klm. o puchar „Nowego Kurjera”. Na starcie, którą była arena PWK stanęło 24 zawodników, z których w przepisany przez regulamin czasie wyścig ukończyło 10. Pozostali albo wskutek defektów się wycofali albo przybyli po czasie. Pierwsze miejsce i tytuł mistrza wojewódzkiego uzyskał Turkiewicz (Unja) na AJS 350 cm. w czasie 3.03 godz., przeciętna szybkość wynosiła 100.9 klm. na godzinę, co jest nowym rekordem na polskich szosach mając na uwadze, że był to bieg otwarty. Wyniki dalsze przedstawiają się następująco:

Kategoria: 2500 cm. sześć: 1) Malicki na Ariel 3:42 min. 2) Łączkowski na Rudge.

Kategoria do 350 cm.: 1) Turkiewicz na AJS 3:03 min. 2) Weyl na Moto-sacoche.

Kategoria ponad 350 cm.: 1) Ziółkowski na Rudge 3:30 min. 2) Notnagel na Imperial, 3) Stanek na KKW.

Kategoria motocykli z przyczepkami: 1) Mazurkiewicz na BMW 3:30 min.

Klasyfikacja ogólna: 1) Turkiewicz 2815 pkt. 2) Malicki 3157 pkt. 3) Weyl 3231 pkt. 4) Mazurkiewicz 3231 pkt. 5) Ziółkowski 3500 pkt.

Dobrze zorganizowanym tym zawodom przyglądało się wzdłuż całej trasy a w szczególności w Bydgoszczy i na mecie w Poznaniu wiele tysięcy widzów. Wzorowy porządek utrzymywała policja państwowa co z pełnym uznaniem należy podkreślić.

Kolarze szosowi po raz 10-ty rozegrali swe mistrzostwa na dystansie 197 klm. na trasie Kraków — Śląsk — Kraków. Tytuł zdobył po raz trzeci Stefański (AKS — Warszawa) w czasie 7 godz. 07.8 min., potwierdzając raz jeszcze, że należy do najlepszych zawodników w kraju.

2) Wlokas (Zory — Śląsk) 7:15:02 sek. 3) Kłosowicz (TZS — Łódź) 7:19:16 sek. 4) Wiecek (Polonia — Bydgoszcz) 7:21:37 sek. 5) Kosiński (Legja — Kra-

Drużyna Szkoły Wydziałowej Kroto szyn po zawodach strzeleckich z łuków

ków) 7:24:06 sek. 6) Napieracz (Legja — Warszawa).

Na torze od dawna niezwykły mistrz Polski Szamota uległ dwukrotnie Puszwowi z Legji w Łodzi. Wynika z tego, że Szamota ma jednak godnego następcę i więcej jak dotąd będzie się musiał liczyć ze swymi konkurentami.

W Sopotach odbyły się zawody strzeleckie, do których licznie zgłosili się Polacy i odnieśli wspaniały sukces zajmując większość pierwszych miejsc, przyczyniając się w ten sposób najowocniej do propagandy sportu polskiego na wciąż dla naszych barw nieprzychylnym odcinku. Bravo strzelcy polscy. Wyniki przedstawiają się następująco:

W strzelaniu o puchar (klasa A) zwycięża von Donop, 2) Hennig (Polska). Strzelanie o mistrzostwo Sopot

wygrawa Kiszurno (Polska) po rozgrywce z Donopem (Gdańsk), uzyskując 97 talerzyków na 100 możliwych. 3) Hennig (Polska), 4) Goedel, 5) Barański (Polska).

Nagrodę Kasyna w Sopotach zdobywa polskim nabojem Hennig (Polska) bijąc 99 talerzyków na 100. W strzelaniu drużynowym zespół Pomorza uzyskuje 375 pkt. i pierwsze miejsce przed Warszawą 371 pkt. i Gdańskiem 339 pkt. W strzelaniu tem mistrz Polski Kiszurno uzyskuje polskim nabojem światowy wynik 99 na 100 możliwych.

Polscy zawodnicy doznali bardzo serdecznego przyjęcia.

W Poznaniu odbyły się zawody eliminacyjne przed spotkaniem mającej się odbyć najbliższej niedzieli Gdańsk — Poznań. Wyniki uzyskano naogół przeciętne. Kapitan związku por. Jankowski, który będzie kierownikiem ekspedycji polskiej ustawił następujący skład reprezentacyjny: 100 mtr. styl. dowoln. Lisewski, Lewandowski i Grabiec, 200 mtr. styl. kl. Kaniewski, Wesółowski i Zawieja, skoki Grabiec, Maciejewski i Matuszewski. Sztafeta 4×100 mtr. styl. kl. Kaniewski, Wesółowski Matuszewski i Matecki, sztafeta 3×100 mtr. styl. zmiennym — Lisewski, Kaniewski, Antoniewicz. Sztafeta 10×50 mtr. styl. dowoln. Lisewski, Lewandowski, Grabiec, Richter, Piotrowski, Klevenhagen, Kubiak, Kubiński, Zawieja i Gromadziński. Do piłki wodnej wyznaczeni zostali Widermański, Drożdżewski, Kubiński, Kubiak, Richter, Lisewski z Unji i Klevenhagen z PTP.

Walka zapowiada się bardzo ciekawie a niewątpliwie cała Polonia gdańska stanie w pływalni i zachęci naszych pływaków do zwycięstwa.

Odbyły się potem kilka innych ciekawych imprez jak marsz Strzelecki szlakiem Września — Poznań, regaty pod Stęszewem i Mistrzostwa konne armji, o których obszerniej piszemy na innym miejscu.

Hufiec szkolny Państw. sem. naucz. w Krotoszynie podczas defilady.

Co słysząc w świecie sportowym?

KUSOCIŃSKI I PETKIEWICZ wyjeżdżają do Sztokholmu i Kopenhagi, gdzie startować będą w dniach 28 bm. i 3 lipca. Oby im lepiej poszło jak ostatnio w Anglii.

W TABELI STRZELCÓW LIGOWYCH prowadzi Kossok 12 bramek przed Malikiem 11 bramek.

WARTA POZNAŃSKA w pierwszych swych rozgrywkach w Rydze uległa raz R. F. C. 1:4, zrewanżowała się natomiast w dwa dni później wygrywając z reprezentacją Rygi 3:1.

DŁUGODYSTANSOWE MISTRZOSTWA PŁYWACKIE Polski rozegrane zostaną w dniu 3 sierpnia w Gdyni. Tytułu mistrza bronić będzie Lisewski (Unja).

M. STOLAROW ODNIÓSŁ WIELKI SUKCES na turnieju w Sopotach bijąc wielce utalentowanego i doskonałego tenisistę Kehrlinga (Węgry) 6:2 i 6:3, udowadniając, że jest wciąż jeszcze najlepszym graczem w Polsce.

W dniach 16 i 17 odbędzie się w Warszawie spotkanie DWÓCH LEKKOATLETYCZNYCH reprezentacji POLSKI i WŁOCH. Jest możliwość zmiany programu i zawody odbyłyby się tylko w jednym dniu — taką propozycję wysunął Włoski Związek.

SPODZIEWANY PRZYJAZD AMERYKAŃSKICH lekkoatletów nie dojdzie do skutku z powodu zbyt wygórowanych warunków amerykańców.

W TURNIEJU SZABLOWYM o indywidualne wojskowe mistrzostwo Europy por. Laskowski (Polska) zajął w finale drugie miejsce, zdobywając w ten sposób tytuł wicemistrza Europy. Por. Laskowski znajduje się obecnie w świetnej formie, czego najlepiej dowodzi fakt, iż również w szpadzie świecił szermierz ten wspaniały

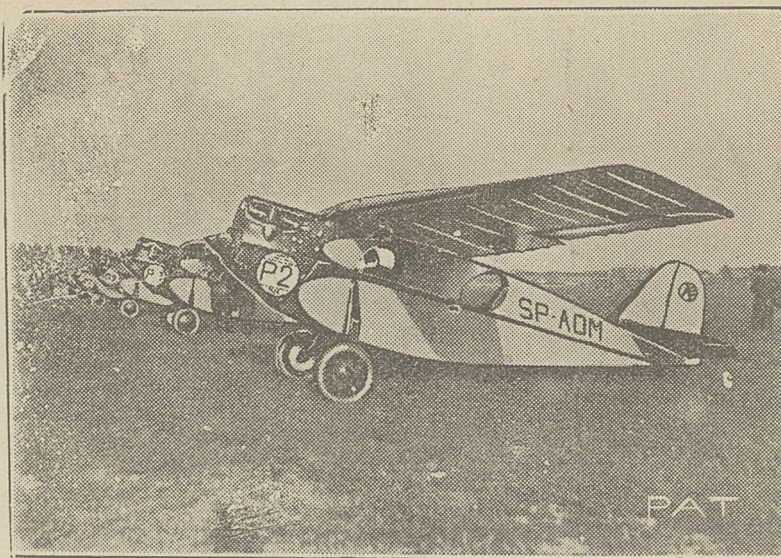
triumfy, będąc najlepszym z Polaków i zdobywając największą ilość zwycięstw.

Kolejność szablistów w finale: 1) Piller (Węgry), mistrz Europy, 2) por. Laskowski (Polska), 3) Ulhyarik (Węgry), 4) Anselmi (Włochy), 5) Nagy (Węgry), 6) Rady (Węgry), 7) Maszlay (Węgry), 8) Idranyj (Węgry).

WOJSKO

Sprawozdanie.

Przy W. K. S. Pleszew zawiązała się w czerwcu br. sekcja tenisowa, która skupia w sobie około 20 członków z pośród wojska i ludności cy-

Ekipa polska na międzynarod. rajdzie awionetek składa się z 12 aparatów. Polska występuje po raz pierwszy tak silnie w najpoważniejszej konkurencji samolotów turystycznych. Najwybitniejsi piloci polscy, wśród których znajdują się Orliński, Bajan, Zwirka, Kappiński, Babiński, Gedgowd, trzymają się dzielnie i mają wielkie szanse wywalczenia sobie dobrego miejsca. Ekipa polska składa się z 6 awionetek RWD 2 i 4 (widocznych na naszym zdjęciu) z 4 awionetek P. W. 5 i 2 awj. P. Z. L. W sobotę i niedzielę przelatają awionetki nad Poznaniem lądując z Ławicy. Z Poznania prowadzi trasa przez Warszawę, Królewiec, Gdańsk do Berlina. Zdjęcie przedstawia ekipę polską przed odlotem do miejsca startu w Berlinie.

Członkowie W. K. S. u w Pleszewie sekcja tenisowa.

wilnej m. Pleszewa. Zadaniem sekcji jest rozwój „białego sportu”, rozbudowa urządzeń, kultywowanie towarzyskiego życia sportowego wśród członków oraz nawiązanie kontaktu z zamiejscowymi drużynami. Wykonanie tych zadań jest na najlepszej drodze, a załączona ilustracja przedstawia moment z meczu z „Ostrowią” z Ostrowa a W. K. S. Pleszew. Rozgrywka zakończyła się przegraną Pleszewa w stosunku 3:5 według poniższego zestawienia:

I. Pieczyński (Ostr. — Majer (W. K. S.) 7:5, 6:1.

II. Krauze (Ostr.) — Makowski (W. K. S.) 6:3, 6:2.

III. Pieczyński (Ostr.) — Makowski (W. K. S.) 6:3, 6:2.

IV. Krauze (Ostr.) — Majer (W. K. S.) 1:6, 4:6.

V. Szczodrowska (Ostr.) — Dr. Wizanka (W. K. S.) 7:5, 6:1.

VI. Matysikówna (Ostr.) — Heyducka (W. K. S.) 2:6, 4:6.

VII. Matysikówna (Ostr.) — Dr. Wizanka (W. K. S.) 3:6, 6:3, 2:6.

VIII. Pieczyński, Krauze (Ostr.) — Majer, Makowski (W. K. S.) 6:4, 4:6 6:1.

15 Pułk Ułanów Poznańskich poraz drugi z rzędu mistrzem Armji.

Indywidualne mistrzostwo zdobył por. Brodzki.

Dwa sporty uchodzą w Polsce jako sporty wybitnie narodowe a mianowicie strzelectwo i jeździectwo. Zwłaszcza ostatnia dziedzina posiada swoją bardzo bogatą historję i tradycję — jest z pokolenia na pokolenie pielęgnowana z wielką pieczołowitością. Nie też dziwnego, że polska jazda na wszystkich torach zagranicy cieszy się doskonałą opinią i wszędzie jest mile widziana.

Sport ten w kraju opiera się w pierwszym rzędzie na naszych bitynych pułkach jazdy, których czołowi jeźdźcy corocznie rozgrywają zawody o mistrzostwo swego Okręgu Korpuśnego a dopiero zespołowi i indywidualni mistrze poszczególnych OK stają corocznie w innym mieście o najwyższy tytuł w armji.

Konkurencja pomiędzy poszczególnymi pułkami jest niezwykle zająca, ekipy 16, 16, 17, 14 i 4 pułku ułanów, 3, 7 i 8 pułku strzelców konnych w swych OK mają zawsze wiele do powiedzenia. Dowodem, że sztuka jeździecka jest w pułkach poznańskich bardzo wysoko postawioną i systematycznie szkoli się coraz to nowe jednostki — świadczą liczne zwycięstwa „ma-

lowanych dzieci Poznania“. Mają oni w swych szeregach kilku zwycięzców w konkursach międzynarodowych i olimpijczyków stanowiących podstawę wszystkich ekip.

Mistrz Armji z roku 1929/30 nie pozwolił sobie i w roku bieżącym

Drugie mistrzostwo W. P. w r. bież. zdobywa DOK. VII. Zwycięska ekipa 15. p. uł. pozn. zdobyła ponownie zaszczytny tytuł mistrza armji. Od lewej: Rotm. Kapuściński, por. Zgorzelski (II. m. w ogólnej klasyf.), por. Piniński i por. Brodzki, indyw. mistrz W. P. na r. 1930. Przed ekipą stoi dowódca pułku, pułk. R. Dreszer.

zdyktansować — po raz drugi sumiennie przygotował się do tej rozgrywki i na rok 1930/31 utrzymał zaszczytny ten tytuł o który tyle doskonałych ekip się ubiegało nadal. Konkurs składał się z następujących punktów: ujeżdżanie konia, władanie bronią, białą i palną, próba wytrzymałości i konkurs skoków.

W konkurencji indywidualnej zwyciężył por. Brodzki (15 p. uł.) na koniu „Mój“ dystansując dotychczasowego mistrza por. Zgorzelskiego (15 p. uł.), któremu przypadło w udziale drugie miejsce. Trzecie zajął znany w Poznaniu ze swych licznych zwycięstw por. Najnert startujący w barwach 3 p. strz. Wołkowych na koniu Ład. Pierwsze miejsce w klasyfikacji zespołowej przypadło 15 pułku ułanów, ekipę którego stanowili por. Brodzki, por. Zgorzelski, por. Piniński. Miejsce drugie zajął 3 pułk strzelców konnych z Wołkowyska przed 14 pułkiem Ułanów lwowskich.

Cenne nagrody wręczył osobiście zwycięzcom generał Gustaw Orlicz-Dreszer.

Poświęcenie i oddanie Państwu statku „Dar Pomorza“

Nasza chluba Bałtyku i Pomorza, Gdynia, miasto portowe i handlowe, a wraz z nią całe społeczeństwo polskie, w szczególności zaś społeczeństwo pomorskie, przeżywało wielkie chwile radosnej emocji. Oto odbyły się trzy ważne uroczystości, a mianowicie: 1) poświęcenie i oddanie państwu polskiemu statku szkolnego „Dar Pomorza“, ufundowanego z ofiar społeczeństwa pomorskiego, 2) poświęcenie chłodni eksportowej, 3) założenie kamienia węgielnego pod gmach Państwowego Banku Rolnego.

Nastrój w Gdyni był podniosły i uroczysty. Gmachy państwowe i samorządowe wywiesiły chorągwie narodowe.

Uroczystego aktu poświęcenia „Dar Pomorza“, chłodni eksportowej i Banku Rolnego dokonał najprzewielebniejszy ks. biskup chełmiński Dr. Okoniewski.

Na uroczystości powyższe przybyli pp. minister przemysłu i handlu Kwiatkowski, min. rolnictwa Janta-Polczyński, minister reform rolnych Staniewicz, posłowie Belgji i Norwegji, konsul francuski, wojewoda po-

morski Lamot, generałowie Skierski, Pasławski, Zaruski, Karnicki i Rachmistrak, starosta krajowy pomorski Łacki, starosta krajowy poznański Dr. Begale, dyrektor departamentu morskigo Nosowicz, prezes Pom. Tow. Rolniczego Donimirskego, prezes Pomorskiej Izby Rolniczej Rsdn-Tempski, komandorzy Unrug i Poznański, kapitan portu Zaleski, dyrektor żegluga Rummel, dyr. kolei państwowych w Gdańsku Dr. Dobrzycki, prezes dyrekcji poczt i telegrafów Maciejewski z Bydgoszczy, były minister reform rolnych Ludkiewicz, niemal wszyscy starostowie pomorscy, przedstawiciele różnych urzędów państwowych i samorządowych na Pomorzu, liczni oficerowie oraz wielkie rzesze publiczności.

Na statku „Dar Pomorza“.

Po powitaniu na dworcu przez starostę grodzkiego plk. Pożerskiego, prezydenta miasta Gdyni Bilka i szeregu przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych, goście udali się na pokład statku „Dar Pomorza“, gdzie nasamprzód kapitan statku Maciejewicz

złożył raport p. ministrowi Kwiatkowskiemu.

Uroczystą mszę św. odprawił ks. biskup Okoniewski w asystencji ks. prałata Roszczyńskiego z Wejherowa i ks. prob. Turzyńskiego z Gdyni. Na statku był też obecnym ks. major Oleśnicki były kapelan marszałka Piłsudskiego.

Po nabożeństwie ks. biskup Okoniewski wygłosił wspaniałe przemówienie, poczem dokonał poświęcenia bandery okrętowej darowanej przez miasto pomorskie, którą trzymali p. min. Kwiatkowski i p. ministrowa Jana-Polczyńska — jako rodzice chrześni.

Następnie przy dźwiękach hymnu narodowego nastąpiło podniesienie poświęconej bandery.

P. minister Jana-Polczyński, jako przewodniczący Komitetu Budowy Statku i zarazem jako przedstawiciel społeczeństwa pomorskiego, ofiarowując statek „Dar Pomorza“, państwu, oświadczył m. in.: „Jest to symbol dla nas rolników, że czas już największy podnieść czoło od zagonu na szerokie wody morskie. Dalej przypomniał p.

sze nauczycielstwo szkół powszechnych zainicjowało zbiórkę na „Dar Nauczycieli“.

Napis na burcie okrętu niech głosi całemu światu, że pierwsza ludność t. zw. przez wrogów naszych korytarza pomorskiego zrealizowała wskazania wielkiej myśli państwowej.

Nie zawrócimy z tej drogi! Wielką flotę zbudujemy własnym wysiłkiem, ze składek drobnych, ale wszystkich bez wyjątku obywateli Państwa. W ten sposób potężnie przyczynimy się do zrealizowania zamierzeń Narodu, zapoczątkowanych w pierwszych jeszcze latach naszej odrodzonej niepodległości.

Marsz szlakiem Mierosławskiego Września — Poznań.

(Organizowany przez Okręg nr. VII Związku Strzeleckiego).

Wymarsz jutro rano o 5-ej z Wrześni. Mknijmy więc tam autem z Poznania, by na miejscu przenocować i być przy wymarszu na starcie. Choć już zbliża się wieczór na dworcu we Wrześni ruch i gwar. Drużyny przybývają koleją, by po przenocowaniu stanąć na starcie do zawodów o pierwszeństwo. Kwatery przygotowane są w koszarach 68 p. p.

Zajeżdżamy też do koszar, gdzie witają nas kpt. Śliwiński zast. kier. marszu, który z pełnym poświęceniem zajmował się jego stroną organizacyjną we Wrześni oraz por. który udzielił pomieszczenia dla kierownictwa marszem i na każdym kroku służył pożyteczną radą i pomocą.

Zanim dobrnęliśmy do kasyna w koszarach, by coś zjeść przed czekającą nas jutro pracą nadszedł późny wieczór i opróżniły się kuchnie kasyna. Trzeba było wybierać — albo zimne zakąski w kasynie, albo coś gorącego ale w mieście.

Wybraliśmy to drugie, ponieważ i tak kwatery mieliśmy tam w hotelu. Niedługo zabrakłoby stołów, by pomieścić brać strzelecką przy kolacji, która upłynęła pod znakiem stawiania horoskopów co do jutrzejszego marszu i... jutrzejszej pogody, dotychczas dla nas niezbyt łaskawej. Ale ponieważ rosyjskie przysłowie mówi, że „ranek mądrzejszy jest od wieczora“ — udaliśmy się na zasłużony spoczynek, mając nadzieję, że powita nas jutro nie wiatr i deszcz a słońce i pogoda.

*

Spała jeszcze Września i tylko nieliczni zapóźnieni od wczoraj lub zbyt wczesni przechodnie przystawali i dziwili się się co to za czworobok strzelecki ustawił się na rynku. Tyłu strzelców chyba Września nigdy nie widziała, ale choć stara już jest, zobaczy ich napewno jeszcze więcej.

Na uroczystości porannej i zaraz potem na starcie byli obecni przedstawiciele władz wojskowych w osobach pułk. Malinowskiego d-cy 17 d. p. pułk. dypl. Długaja szefa sztabu D. O.

Panie Generale! Panu, jako przewodniczącemu Wydziału Wykonawczego, który w żmudnej codziennej pracy nad ześrodkowaniem funduszy całego Pomorza ku pięknemu celowi, wreszcie w czuwaniu nad wykonaniem kupna i remontu statku sił nie szczędziłeś, należy się szczególna wdzięczność.

Pragnę, by mój szczerzy głos był wyrazem całego społeczeństwa i wierzę, że uzyska on moralne prawo do tego aprobatę milionów obywateli.

A wam, Panowie Oficerowie marynarze i uczniowie szkoły morskiej z kapitanem Maciejewiczem

na czele, w imieniu Komitetu Floty Narodowej i sam od siebie, jako stary marynarz, rozumiejąc Wasze trudy i troski, życzę... czegoż mam życzyć? dobrego wiatru w waszych podróżach, jak życzę sobie wzajem marynarze? To mało.

Życzę, ażebyście na dalekich oceanach spełnili swe posłannictwo. Ażebyście postawą swą i hartem ducha, którego dowody złożył Wasz kapitan na tym samym okręcie, tam, wśród groźnych raf przyładka Pennarch, głosili wszędzie, że Polska żyje, że mocną stopą oparła się o brzeg morski, a przez morze weszła do wielkiej rodziny narodów, władających światem.

K. VII. pułk. Mazurkiewicza d-cy 68 pp. oraz innych.

Z Warszawy przybył mjr. Rusin, za-czeka Głównego Związku Strzeleckiego.

Po odebraniu raportu przez pułk. Malinowskiego do zebranych strzelców wygłosił przemówienie pułk. dypl. Długaj zachęcając do wysiłku żołnierskiego w marszu, który ma być sprawdzianem gotowości bojowej i zdolności do pokonywania trudnych nieraz i uciążliwych obowiązków obywateli Ojczyzny.

Zaraz też potem nastąpił odmarsz z rynku na start i drużyny kolejno wystartowały w drogę. Wpierw drużyny wojskowe, potem strzeleckie.

Po starcie udaliśmy się na dworzec na naprędce przygotowane śniadanie i potem autem na trasę obserwować przebieg marszu. Już po pierwszych paru godzinach ugrupowanie drużyny nie wyglądało tak jak na starcie. Jedne z nich obrały taktykę od razu szybkiego tempa, póki jeszcze zmęczenie nie dało się we znaki zawodnikom i póki słońce nie zaczęło się dawać we znaki.

Inne natomiast oszczędzały swe siły na koniec marszu, pozwalając się narazie wyprzedzić.

Drużyny wojskowe od razu wzięły mocne tempo i dość poważnie odbiły się od strzeleckich, co jednak potem się wyrównało, gdyż te ostatnie potrafiły w drugiej połowie marszu nadrobić stracony poprzednio czas.

Niektóre drużyny już po kilku kilometrach dla wzajemnego podciągania się i dodawania sobie otuchy złączyły się i dużą część marszu szły razem.

Już w początkach trasy, po jakichś 15 — 20 km. znaleźli się i tacy, którzy postanowili resztę trasy odbyć w... aucie ciężarowym, zbierającym t. zw. „trupów“.

Na szeście dużo ich nie było, a i ci nawet wstydliwie kryli się w pudle auta, widać sumienie im nie dawało spokoju, bo trzeba wiedzieć, że każda

drużyna mogła stracić najwyżej trzech zawodników, dziesięciu musiało dojść do mety, jeżeli zespół chciał być klasyfikowanym.

Na półmetku, gdzie był zorganizowany posiłek i 15-minutowy odpoczynek byliśmy przed nadejściem pierwszych drużyn. Było to w Siedleu, mniej więcej na połowie trasy Września — Poznań.

Strzelczynie oczekiwały drużyny z koszami pełnymi bułek i kielbasy, a my z plikami papierów przygotowanych do pierwszych oficjalnych stwierdzeń czasu, kolejności przymarszu na półmetek i t. p.

Niezdługo też w oddali na szosie ukazały się pierwsze ciemne plamy — zbliżające się szybko drużyny.

Drużyny wojskowe potrafiły utrzymać się na czele, tak jak je wypuszczono ze startu, zaraz za nimi poczęły napływać zespoły strzeleckie.

Widać było, że marsz dobrze podziałał na apetyt, bo bułki i kielbasa szybko zniknęły w żołądkach zawodników. Nawet „trup“ ożył zobaczysz takie specjały i choć kulejące z powodu obtarcia nogi (dopasować obuwie!) lub trzymając się za boki wydładowywały się z auta i nie pogardziły posiłkiem.

Naogół na półmetek prawie wszystkie drużyny przyszły niezdekompletowane, kilka tylko nie miało szczęścia — potraciły więcej niż trzech zawodników i musiały być zdyskwalifikowane.

Nie traciły jednak na animuszu, a może nie chciały go okazać i wszystkie maszerowały dalej poza konkursem.

Zaledwie wyjechaliśmy po odmar-szu drużyn z półmetka na trasę, przekonaliśmy się, że jednak dobrze zrobili ci, co oszczędzali siły początkowo.

Co parę bowiem kilometrów wstydliwie kryjące się przed naszym autem siedziały nowe „trup“ z zazdrością spoglądając na mijające ich jeszcze „żywe“ zespoły.

Drużyny niezdyskwalifikowane trzymały się jeszcze dobrze, ale te które zdyskwalifikowano na półmetku i które dalej poza konkursem, straciwszy już możliwość wejścia do klasyfikacji, gubiły co kilka kilometrów swych zawodników.

Drużyna 57 p. p. dochodzi do mety.

Wyraźnie widać było u nich załamanie się psychiczne po fatalnej decyzji komisji sędziowskiej. No, ale cóż zrobić, przepisy są nieublagane i dla wszystkich jednakowe.

Pogoda się wyjaśniła i słońce zaczęło zlekka przypiekać, tak że z niektórych pleców poczęły wznosić się w postaci pary wypite na półmetku menażki kawy. Szli jednak wszyscy ostro, czekała ich bowiem jeszcze jedna ważna rzecz — strzelnica pod Poznaniem, gdzie trzeba było oddać strzały do popiersi, a każdy trafny to minuta zarobiona na czysto na czasie.

Warto więc było się wysilić. Mam jednak wrażenie, że niektóre zespoły, bojąc się potracić zawodników nieco sobie folgowały w końcu marszu licząc, że odbiją to sobie na strzelaniu. Szczególniej dotyczy to drużyn, które już wyczerpały dopuszczalną ilość „trupów”. Moeno się jednak zawiodły w swych nadziejach, strzelanie bowiem po blisko pięćdziesięciu odbytych forsownie kilometrach to nie to co zwykle ćwiczebne. Ręka i oko nie jest tak pewne jak w zwykłych warunkach, oddech nieregularny, zdenerwowanie napięte do ostatnich granic. Trudno w takich warunkach o normalne wyniki.

Już koło strzelnicy przy bramie warszawskiej pod Poznaniem oczekiwały zawodników spore zastępy publiczności, która zwabiona odgłosami strzałów napływała coraz liczniej i przyglądała się z zainteresowaniem przybywającym zespołom.

Nie zatrzymujemy się dłużej na strzelnicy i podążamy na metę na ul. Ratajczaka przy strzelnicy małokalibrowej Miejskiego Komitetu WF. i PW.. Tłumy publiczności, orkiestra i organizatorowie oraz przedstawiciele władz cywilnych, wojskowych i strzeleckich oczekują na pierwsze zbliżające się już od strony strzelnicy drużyny.

Wśród oklasków publiczności i dźwięków orkiestry przybywa na metę jako pierwsza drużyna 57 p. p. Potem 60 p. p., 56 p. p. i 68 p. p. Zaraz za nimi nadechodzą drużyny strzeleckie.

Ostateczna klasyfikacja po uwzględnieniu wyników strzelania przedstawia się następująco:

1. 57 p. p. czas 5,54,18, 2. 60 p. p. czas 6,02,18, 3. 56 p. p. czas 6,03, 4. 68 p. p. czas 6,08,30.

Z sześciu startujących dwie wojskowe drużyny odpadły — baonu lotnictwa i 70 p. p.

Drużyny strzeleckie zajęły następujące miejsca:

1. Poznań garnizon, czas 6,19,23, 2. Jarocin czas 6,52, 3. Poznań monop. tyt. czas 6,54, 4. Kepno czas 6,55,10, 5. Ostrzeszów czas 6,59,30, 6. Rawicz czas 7,01, 7. Kalisz czas 7,02,10, 8. Środa czas 7,05,20, 9. Izbica Kuj. czas 7,28,30, 10. Września czas 7,40, 11. Kościań czas 7,43.

Zaraz za drużynami nadjechało auto z „trupami” wywołując wesołość publiczności i „brawa pocieszenia” dla zawstydzonych zawodników z auta.

Po obiedzie o godz. 17-ej odbyło się na Placu Wolności defilada i uroczy-

Drużyna Zw. Strzel. z Monopolu Tyt w Poznaniu która zajęła w konk. strzeleckich III miejsce wyrusza z półmetka.

ste wręczenie nagród przez p. wicewojewodę Typrowicza przy asystencji władz oraz tłumów przyjaciół strzelca.

Moment wręczenia nagród marszu szlakiem Mierosławskiego Września — Poznań. Wicewojewoda dr. Typrowicz (1) wręcza nagrodę d-cy zwycięskiej drużyny strzeleckiej Poznań garnizon, obok stoi kpt. Orlicz (2) kdt. Okr. VII. Zw. Strzeleck.

Nagrody piękne i w pokażnej ilości ofiarowali: Związek Strzelecki, Wojew. Kom. WF. i PW., Redakcja „Junaka” i inni.

Defiladę całości, która wypadła imponująco, zważywszy na zmęczenie zawodników marszem prowadził kpt. Śli-

Posilek na półmetku rozdzielany hojnie przez strzelczynie zawodnikom.

wiński pow. kdt. p. w. w Koninie zast. kier. marszu.

Stronie organizacyjnej tegorocznego marszu nie zarzucić nie można, wszystko odbywało się sprawnie i na czas.

Zasluga to w wielkiej mierze Okręgu VII. Zw. Strzeleckiego a przede wszystkim Koła Okręgu kpt. Orlicza i adjutanta por. Włodzimierza Kowalskiego, którzy nie szczędzili wysiłków, by postawić organizację marszu na wysokim poziomie.

Niemniej też przyczynił się do tego Okręgowy Urząd WF. i PW. z mjrem Bobrowskim, kpt. Ratajczakiem i por. Dembińskim na czele, którzy nie szczędzili pracy tak przed jak i w czasie marszu.

Pierwszy krok więc w tym roku zrobiony — wyeliminowano drużyny do marszu szlakiem kadrówki, mamy nadzieję, że zawodnicy z Wielkopolski i tam nie robią nam wstydu.

(Ciąg dalszy.).

Ostatnich kilka dni spędziłem w Ildze, majątku pp. Salmonowiczów dokąd jeździłem po owies. Dwór ten przypominał dawne, białoruskie strony i wieczorami gadało się o wieściach z dalekiego świata, że Judenicz pcha się do Petersburga, a do Krostadtu — Anglicy, że Goltz ustąpił, a na jego miejsce mianowany został gen. Eberhardt, że wreszcie wojska niemieckie oraz „rząd Rosji Zachodniej“ działają zgodnie w prowincjach nadbałtyckich przeciw nam.

Na odcinku Wilno — Święciany zgromadzono podobno 7 naszych dywizji. Jakoby państwa zachodnie proponują nam nową jakąś akcję (przeciw bolszewikom) obiecując pomoc techniczną i sfinansowanie całego tego przedsięwzięcia. Tymczasem w „naszym“ Dyneburgu zostało podobno wszystkich 300 krasnoarmiejców i 2 działa, przy czem ciekawe, że Judenicz w czasie swej akcji na Petersburg zdobył te dwa pociągi pancerne, które tu były: „Lenina“ i „Trockiego“. Jednym z nich był właśnie ów smok ogniem ziejący z którym za żelaznym moście tak odważnie walczył nasz czołg.

Na froncie ukraińskim strony podpisują preliminarja?

Naczelnik Państwa jest w Poznaniu.

25 października, w Turmoncie na stacji.

Baterja załadowana stoi gotowa do odjazdu. Cicha noc jesienna, szmer jednostajny deszczu, niepewność i ciekawość dokąd jedziemy i — jakiś dziwny spokój wogóle...

28 października, Małe Miezano pod Święcianami.

Przedwczoraj tu przybyliśmy. Ładna wieś litewska. Podobno mamy stać tu 3 tygodnie, poczem jakoby wyruszamy, albo na Śląsk,

albo na Bobrujsk, ewentualnie do Prus, lub też pod Rygę. Czy to nie wszystko jedno zresztą?

27 listopada.

Wciąż tutaj, śnieg, mróz, zima, jak się patrzy. Słowik jeździ do jakiejś pięknej panny, Nadratowski przeniesiony do innej baterji, Maślankę oddaliśmy do referatu oświatowego, natomiast dostaliśmy nowego oficera już wyszkolonego w Toruniu, pana Gubrynowicza ze Lwowa, biedak przyjechał, jak do porządných ludzi, ale jak przez pierwszą noc posłuchał, jak ze Słowikiem rozmawialiśmy, tak — przestał się czerwienić o byle co i pewnie się wyrobi. Pozatem wszystko dobrze, Kwiekowski i Kuwik wraz z Danielem ugotowali nam dziś na śniadanie kakao z całej puszki, że było gorzkie — wsypali kilo cukru, wbili jaj i doleli mleka. Było dobrze, ale ogromnie byli zdziwieni, że normalnie tego „proszku“ tyle się nie bierze“. Znacznie gorzej z kołmi, do tej pory trzymały się wcale dobrze, a teraz padają jeden za drugim, podobno — influenza, a Ciolek twierdzi, że „musiały być zagazowane“.

Nadciąga tu dywizjon, który dotychczas stał w Nieświeżu, oczekamy w tej chwili na 5 i 6 baterję i sztab. Mirski już przyjechał, jest pełen zapału i twierdzi, że po zbiorce całego pułku pójdziemy na Rygę. Ja, osobiście, w tę awanturę — nie wierzę i sędzę, że zima zjedzie nam tu pod Święcianami.

2 grudnia.

Matusiński jest niesłychany. Któregoś dnia wybraliśmy się sankami na spacer, sanny coprawda nie było i jechało się głównie po zagonkach, przyprószonych śniegiem. Na jakimś kamieniu naturalnie wywalił, gdy się podniosiem „pućki“ były już dość daleko. Szorowały tegim kłusem, za niemi przewrócone sanki gubią po drodze wszystkie bebechy, obok nich za

lejcami coś się wlecze — to morta dela z pyskiem w niebo wzniesionym orze kozuchem po grudzie i drze się do mnie z całych sił a nie bez pewnej przytem dumy.

— Ale wszystko jedno, panie poruczniku lejców nie puściad!...

I woła na „pućki“: prrr... ile mu tylko jego zmarznięty pysk pozwoli.

Dziś — już dla pewności (jeździłem po pocztę) wybrałem się powozem. Jechało się wcale nieźle ale — im bliżej domu, coraz prędzej, wreszcie, już we wsi z ogromnej góry, jak lód śliskie, en carriere.

Zaniepokojony lekko tem tem-pem wołam na Mortadele:

— Matusiński, możeby tak trochę ostrożniej.

Odwrócił ku mnie swój pysk, z którego zdaje mi się, że buchał samogon i zawołał:

— A czegoż będę uważał panie poruczniku, czego mam oszczędzać: konie kazionne, powóz kazienny, a i pan porucznik — także samo kazienny! Wio pućki!...

Jakoś też szczęśliwie z owej góry zjechalśmy, a przecież — mimo wszystko — przynać trzeba, że jego uwaga pod pewnym względem nie była pozbawiona słuszności.

5 grudnia. Rudziany.

Rozstaliśmy się z Ludkiem. Wczoraj na tym razem kategoryczny jrż rozkaz Mirskiego — objąłem adjutanturę II Dywizjonu. Na moje miejsce poszedł stąd do 4 baterji Justyn Orzech Włoski. Wziąłem ze sobą nieodstępny Władka Dzielińskiego i oba konie z mym wiernym giermkim, konie na wymianę, bo tutejsze nie świetne, zresztą — nie chcę rozstawać się z taką piękną „Wiochną“.

Dywizjon stoi na „na stałych, zimowych kwaterach“. Zobaczymy, co znaczą te stałe kwatery.

(C. d. n.)

POŚWIĘCENIE SZTANDARU KOLEJ. P. W. w POZNANIU.

(Dokończenie).

Ognisko Skalmierzycze urządziło dnia 3. V. 30 r. zawody cyklistów. Dnia 19. III. 30 r. w marszu Sulejówkę Belweder uzyskała drużyna K. P. W. Ostrów 16 miejsce, przyczem została zaliczona do drużyn wyborowych.

W dziedzinie kult.-oświat.

Utworzono orkiestry dęte w Poznaniu przy Zarz. Okręg. w Opalenicy, Mogilnie i Ostrowie. Utworzono dwie własne biblioteki i to: 20. 10. 29 r. w Rokietnicy i 8. II. 30 r. w Pniewach. Z okazji imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego oraz Święta Narodowego 3-go Maja urządziły ogniska uroczyste akademje.

W Krzepicach przeprowadzono kurs dla analfabetów, przyczem 12 kolejarzy nauczyło się czytać i pisać. Miejscowe kółka sceniczne odegrały przedstawienia amatorskie 6. I. 30 r. w Krzepicach „Betlejem Polskie“, 20. I. 30 r. w Brzozie „Grube Ryby“ Bałuckiego, 2. III. 30 r. w Skalmierzycach „Spadkobierca“ Grzym - Siedleckiego, 16. III. 30 r. w Skalmierzycach „Więzień Magdeburga“, 21. IV. 30 r. w Szubinie „Pocziwy Młynarz“, 3. V. 30 r. w Skalmierzycach „Szkłanka Herbaty“.

Koło dramatyczne K. P. W. Ostrów odegrało „Sublokatorke“ Grzym.-Siedleckiego, w Ostrowie dnia 27. IV. i 17. V. 30 r. w Jarocinie, 11. V. 30 r. w Krotoszynie dnia 24. V. 30 r.

Ognisko Poznań — Oddz. Mech. zwiedziło gazownię oraz muzeum w Kórniku, Ognisko Poznań — san. rat. zwiedziło Gdańsk, Gdynię i Hel, ognisko Ostrów, Żerków, Śrem i Złotniki Kujawskie urządziły zabawy latowe.

Przy zarządzie Okręg. utworzono sekcje pszczelnictwa i członkom wysłano 300 bezpł. podręczników z dziedziny pszczelnictwa. Na staranie Zarządu Okręg. K. P. W. przyznała DOKP. 10 000 zł. pożyczek dla naszych członków na cele pszczelnictwa. Zarząd Okręg. wypożyczył ogniskom bezpłatnie odczyty z przeznaczeniami z dziedziny historii, geografii i krajoznawstwa.

W dziedzinie fach. kolejowej.

Przeprowadzono bezpłatne kursy dla konduktorów i przetokowych w Inowrocławiu, Gnieźnie, Jarocinie i Ostrowie. Poza tem ogniska urządzają co miesiąc po kilka wykładów popularnych.

Dotychczasowe zdobycze Kolej. P.W. będą bodźcem do dalszej pracy wyteźnionej, aby przysposobienie wojskowe i wychowanie fizyczne postawić wśród pracowników kolejowych na wysokim poziomie.

UROCZYSTOŚĆ WRĘCZENIA CHORĄGWI 70 pp.

Dnia 3 sierpnia b. r. obchodzi 70 pp. (12 p. Strzel. Wlkp.) uroczystość wręczenia chorągwi, ufundowanej przez ludność powiatów jarocińskiego, pleszewskiego i średzkiego.

70 p. p. jest pierwszym pułkiem powstałym na terytorjum byłego zaboru pruskiego. Datą jego powstania jest dzień 11 listopada 1918 r. z miejscem narodzin — miasto Ostrów Wielkopolski.

Zorganizowany z luźnych oddziałów powstańczych, 70 p. p. od pierwszych chwil swego istnienia bierze udział w walkach o uwolnienie południowej części Wielkopolski z pod władzy zaborców.

Walki te, stoczone z nieprzyjacielem silniejszym liczebnie i nieraz bardzo krwawe przynoszą chlubę młodym żołnierzowi.

W styczniu 1920 r. pułk zostaje przerzucony na front wschodni.

Tu wybija się pułk zwycięstwami odniesionymi pod Ihumeniem, Czernową i nad rzeką Serwecz.

W okresie walk odwrotowych pułk nie załamuje się ani razu, zatrzymując napór wroga w ciężkich bojach na linii dawnych okopów niemieckich, nad Wilją i Niemnem.

Sławą okrywa się pułk w trzydniowej krwawej bitwie pod Białobrzegami nad Bugiem, gdzie zatrzymuje 21 dywizję piechoty sowieckiej słabemi

siłami 130 zaledwie bagnetów, opóźniając posuwanie się 3 armji sowieckiej w okresie od 4 do 6 sierpnia 1920 r. t. j. wtedy, gdy Naczelny Wódz powziął plan bitwy warszawskiej. W bitwie pod Białobrzegami ginie bohater-ski dowódca pułku ś. p. ppłk. Jan Januszewski.

Przerzucony pod Warszawę pułk bierze udział w bitwie pod Nasielskiem, odnosząc w dniu 19 sierpnia 1920 r. świetne zwycięstwo pod Przemierowem. Dzień ten został obrany jako dzień święta pułkowego.

Od roku 1921 70 p.p. stacjonuje w Pleszewie.

W walkach towarzyszyła pułkowi chorągiew ofiarowana w roku 1919 przez miasto Ostrów. Obecnie ludność powiatów pleszewskiego, jarocińskiego i średzkiego ufundowała nową chorągiew przepisanej wzoru, która zostanie pułkowi wręczona w dniu 3 sierpnia b. r.

Uroczystość wręczenia chorągwi zgromadzi wielu dawnych żołnierzy pułku. Między innymi zapowiedzieli przybycie w liczbie około 1500 dawni żołnierze stowarzyszeni w Związku Powstańców i Wojaków.

W dniu uroczystości zostanie wydana „Jednodniówka“.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

Pow. Komit. WF. i PW. w Bielsku Podlaskim. — Z prawdziwą przykrością jesteśmy zmuszeni odrzucić korespondencję W.Panów. Nie jest to nasz teren. Proszę przesłać do „Reduty“, Grodno, ul. Dominikańska 14.

Bojanowo — 2 komp. p. p. Dlaczego tak późno o tem piszecie? Gdyby nadeszło wcześniej — zamieścilibyśmy.

Pow. Kdt. P. W. — Odolanoów. Oba sprawozdania spóźnione, zamieścić nie będziemy mogli. Prosimy na przyszłość wysyłać zaraz na drugi dzień po odbyciu się imprezy.

H » U » M » O » R

ZARADNY.

— Bój się Boga chłopcze, co ty robisz! — woła matka Zygmunia, widząc, że ten napchał młodszemu bratu pełne usta bibuły.

— A bo mamusiu, on napił się atramentu, więc ja chcę go wysuszyć.

ROZTROPNIŚ.

— Powiedz mi Jacuśu, dlaczego ty zawsze chcesz, żeby ci lekarstwo tylko babcia dawała, a od kogo innego nie chcesz przyjmować?

— A bo babci tak się ręce trzęsą, że zawsze się połowa z łyżeczki wyleje.

PRZYKŁAD.

Sześcioletniemu Jasiowi, który dopiero zaczyna się uczyć czytać, ojciec, chcąc go zachęcić, odczytuje rozdział jakiejś powieści o walkach z Indianami, gdzie obrazowo przedstawione jest, jak to Indianie malują sobie twarz, zanim wystąpią na ścieżki wojenne. Jaś przysłuchuje się temu z wielkiem zainteresowaniem.

Na drugi dzień z rana Jaś wpada do pokoju ojca i woła:

— Tatusiu, niech tatuś zaraz idzie, żeby coś poradzić — bo mama już od pół godziny stoi przed lustrem i napewno niedługo wstąpi na ścieżkę wojenną...

ZBYŚ — SPORTOWIEC.

— No, jak daleko posunęliście się już w łacinie? — pyta wujaszek Zbyś, siła footballisty.

— Trenujemy teraz trzecią konjugację, proszę wujka.

UŁOŻYŁ MARJAN FONTANA

Rozwiązanie zadań należy wysłać najdalej w poniedziałek, dnia 4 sierpnia 1930 r. pod adresem: **Szaradzi-
sta Fontana, św. Wojciech 16.** Wska-
zówkami chętnie służy.

Nagroda za trafne rozwiązanie wszy-
stkich zadań: kwartalny abonament
„Junaka”. Rozwiązanie zadań i wynik
losowania podamy w numerze 33.

Przyjaciół naszego „Boiska” upra-
szamy o zjednywanie nam nowych uc-
czestników. W sprawie nagród szara-
dowych proszę się zwracać wprost do
Administracji „Junaka”.

387. Logogryf sportowy.

Proszę odgadnąć 12 wyrazów wzglę-
dnie monogramów o podanem poni-
żej znaczeniu.

Początkowe i końcowe głoski (lite-
ry) tych wyrazów, czytane z góry na
dół, dadzą określenie pewnej między-
narodowej „górnej” imprezy przy u-
dziale Polski.

W rozwiązaniu proszę podać wszy-
stkie wyrazy i monogramy.

Monogramu Szaradziści proszę
szukać w rozwiązaniach z kraju.

Znaczenie wyrazów:

1. Piękny tytuł za Kanalem.
2. Tej stolicy nie poznałem.
3. Baraniny zje kilogram.
4. Szaradziści to monogram.
5. To monogram Polski króla.
6. Szyje nią fartuszek Jula.
7. Sztuczne wolę niż prawdziwe.
8. Tak wołają żydki cheiwe.

9. Czarodziejski napój, cuda!
10. Malarz kontent, gdy się uda.
11. Grecki garbus, pisał baje.
12. Gdy w nie zagram, żona łaje.

388. Stara Rzymian maksyma!

Z mego patent. „Samouczka”.

Znam je zaledwie piąty wspak. No-
szą śliczne imiona: Czwartha wspak,
druga. — Druga wspak, druga. —
Siódma druga. — Piąta wspak, ósma
druga. Każda z nich jest czwartha
druga. Siódma druga jest cicha, szó-
sta piąta druga i szósta dziewiąta
chee wstąpić do klasztoru. Piąta
wspak, ósma druga jest bardzo boga-
ta, zadziera dziewiątego pierwszego,
a w głowie jej tylko zabawy, podró-
że, piąte pierwsze kwiatowe itp.

Druga wspak, druga nie widzi
świata poza muzyką, gra, śpiewa
i skupuje partytury wszystkich szó-
stych wspak i siódmych wstecz.

A cóż o tobie powiem, moja słodka
Czwartha wspak, dziewiąta? Wiem
tylko tyle, żeś słodsza, niż najlepszy
drugi wspak, drugi wstecz i ósmy
wspak, żeś moim trzecim wspak i
marzeniem! Wręczam ci jabłko Pa-
rysa i żadna ludzka druga wspak
pierwsza mnie nie wzrusza!

389. Popularny kompozytor.

W drugim pierwszym mom ci pole,
Trzeci i korale,

Trzecia pierwsza się nie kryguj
Miejski ty cymbale!

Trzecia wspak i pierwsza kusi
Fraczek twój skrojony,
Lecz od Walka mom już pierścień,
Inszej szukaj żony!

Czwarta pierwsza Walek na mnie,

Pójdę z nim do lasa,
Tobie geby pierwsza trzecia,
Nie dla psa kielbasa!

*

Rekordy szybkości

na razie bez zmiany.

Komunikat!

Aż do odwołania wolno będzie bez-
karnie pominąć rozwiązanie jednego
zadania z każdej serji.

Nadzwyczajne nagrody

za trafne rozwiązanie zadania koni-
kowego nr. 381 w postaci 5 losów
II. wielkiej loterii fantowej Związku
leckiego (Strzelot II) otrzymali w
drodce losowania: Pp. Władysława
Gajowa, (nr. 10.072) i Józef Orwat (nr.

47.761), oboje w Poznaniu, Marjan
Orszynowicz w Puszczykowie (nr.
47.777), Andrea Ottówna w Zakopanem
(nr. 47.798) i Marjan Jaworski we
Lwowie (nr. 47.792).

Rozwiązanie zadań z numeru 27.

375. Flirt, filtr, flitr. 376. Restaura-
cja. 377. Ma-ry-nar-ka wo-jen-na.

Trafne rozwiązania z nr. 27 nadesłali:

Z Poznania: Pp. E. Bembnistówna,
M. Bera, H. Białkowska, L. Brodzki,
M. Buksakowski, M. Fribs, F. Grzel-
czak, S. Kantecki, L. Konarczak, J.
Krawczyńska, K. Kunzendorf, K. Le-

nartowski, M. Marciniakowa, J. Mo-
skal, J. K. i W. Morkowskie, B. Na-
dolny, J. Orwat, L. Owsianowska, I.
Raszewska, H. i M. Romała, B. Stan-
dy, K. Steinkowa, B. Sutarski, R. Ur-
baniak, Z. Wiśniewska i K. Woźniak.

Z kraju: Pp. Doktorowa Helena O-
pielińska ze Środy i S. Waroczyk z
Kijewa (pierwsi). Grupa warszaw-
ska, M. Jaworski ze Lwowa, K. Mor-
kowski z Naramowie, M. Orszyno-
wicz z Puszczykowa, Andrea Ottówna
ze Zakopanego i Władek z Gostynia.

Nagrodę, tj. kwartalną prenumera-
tę „Junaka”, przyznał los P. Irenie
Raszewskiej, Poznań, św. Marcin 22.

OGŁOSZENIA :

Strona . . .	300 zł
1/2 strony . . .	155 „
1/4 „ . . .	80 „
1/8 „ . . .	45 „
1/16 „ . . .	30 „
1/32 „ . . .	17 „

Skrzynka pocztowa w Poznaniu 367
Konto Bankowe w Banku Zw.
Sp. Zarobk. w Poznaniu

Abonament przyjmują: Komitety
W. F. i P. W. urzędy pocztowe
i administracja „Junaka”.

Wydawca: Wo. Komitet W. F.
i P. W. w Poznaniu

REDAKCJA i ADMINISTRACJA

Centrala: Poznań, ul. Babińskiego 2. Telef. 5909

Filja: Toruń, Okr. Urząd W. F. i P. W. D. O. K. VIII

Telefon 144

Redaktor Naczelny: POR. MARJAN GRODZKI

Redaktor na Wielkopolskę: MIECZYSLAW GRODZKI

Odpowiedzialni: za dział sportowy TAD. PACZKOWSKI
za pozostałe działy MIECZ. GRODZKI

Rękopisów i zdjęć redakcja nie zwraca.

PRENUMERATA

Rocznie . . . 18,— zł

Półrocznie . . . 9,— „

Kwartalnie . . . 4,50 „

Miesięcznie . . . 1,50 „